

De tar vare på tilgangen til naturherlighetene, medlemmene i Lillomarkas venner. Til glede for turfolk og mangfoldet av arter i våre nærområder.

Lillomarkas venner – med hjerte for turliv og naturvern

Tekst: Jon Magne Vestøl

Lillomarkas venner er en av flere frivillige foreninger som har som formål å sikre optimale forhold for friluftsliv i deler av de bynære områdene i hovedstaden. En tilsvarende organisasjon finnes også for Østmarka. Lillomarkas venner har nærmere 600 registrerte medlemmer.

De arrangerer turer og aktiviteter, deltar på møter og befaringer og kommer med uttalelser om aktuelle saker som vedrører friluftsinnteressene i Lillomarka. Lillomarkas venner samarbeider med Østmarkas venner og med Naturvernforbundet i Oslo og Groruddalen.

Møte ved Tjernadammen

En dag i juli møtte Tonsenbladet Grete

Marstein, som er medlem i styret for Lillomarkas venner. Marstein hadde selv foreslått møtestedet ved Tjernadammen i Grefsenåsen, litt øst for Akebakkeskogen.

På vårparten er denne dammen et tilholdssted for frosk, padde og firfisle, men den tørker ut sommerstid, når det er begrenset nedbør. Marstein forteller at dammen er et populært sted for barn og unge. – Lærere ved Årvoll skole og andre institusjoner tar med seg barn som del av undervisningen, sier hun, og legger til at det like i nærheten er bygget en leirplass som inngår i slike aktiviteter.

Marstein beskriver hvordan Lillomarkas venner har engasjert seg for å ta vare på dammen. – Da ny turvei ble bygget, aksjonerte vi for å sikre dammen fortsatt liv, beretter hun. – En del fyllmasse havnet likevel i dammen, og vi i Lillomarkas venner har vært og er i kontinuerlig dialog med kommunen for å få fjernet fyllmasse fra dammen.

Truet turvei

Møtestedet ved Tjernadammen ligger ved en mye benyttet turvei som går fra Akebakkeskogen og krysser alpinbakken Grefsenkleiva før den knytter seg på veinettet videre inn i marka. Marstein forteller at Lillomarkas venner har engasjert seg for å bevare denne turveien som er truet fordi alpinanlegget ønsker å forlenge slalåmbakken helt ned til parkeringsplassen, noe som vil gjøre turtraseen umulig å bruke i deler av året. – Alpinanlegget ligger på grunn som leies ut av kommunen, og det er kommunen som finansierer utbyggingen av alpinanlegget, sier Marstein. – Vi i Lillomarkas venner har foreslått at det

Grete Marstein ved Tjernadammen.
Foto: Jon Magne Vestøl

Sommerfugl-titting som start på insekt-jakt. Foto: Elin Langsholt.

kan bygges ei bru over alpinbakken som ivaretar turinteressene. Men dette har foreløpig ikke fått gjennomslag. Vi forventer mye debatt om denne utvidelsen av alpinbakken.

Verneområder

Lillomarkas venner er opptatt av arts-mangfoldet i marka og arbeider for å få utvidet verneområdene i Lillomarka. Marstein forteller at de ønsker å utvide områdene rundt Griseputten og Granbergputten for å få større områder med gammelskog. – Vi ønsker også å få korridorer mellom enkeltstående verneområder av gammelskog for å legge til rette for at planter og dyr kan vandre mellom områdene.

– Vi følger med på hogstvirksomhet i marka, tilføyer Marstein. – Det er opp til skogeierne å avgjøre om det er verneverdige arter i området. Vi samarbeider derfor med eksperter for å spille inn. Dette er et komplisert arbeid, for det er krevende å få innsyn i hogstmeldinger.

Samarbeid med Oslo kommune

Marstein understreker at Lillomarkas venner har et godt samarbeid med Bymiljøetaten. Hun poengterer at Oslo kommune er god på naturvern og friluftsliv, men at de bynære områdene i Lillomarka er privateide. – Derfor ønsker vi kommunalt eierskap også til disse områdene, sier Marstein, – slik at allmennheten kan få mer innflytelse på utviklingen. Historisk sett har slike grep blitt tatt. Grefsenåsen ble for eksempel

langt tilbake i tid kjøpt av kommunen for å hindre hyttebygging i området og sikre området som rekreasjonsområde for allmennheten. I nyere tid var Lillomarkas venner med som pådriver for å kjøpe Isdammen som friluftsområde.

Turliv og aktiviteter

Lillomarkas venner arrangerer selv ulike turer og aktiviteter gjennom året. – Dette er et tiltak for å senke terskelen for å komme seg litt utenfor de vanlige turveiene, sier Marstein. – Det dreier seg om enkle turer som ledes av personer med god fagkunnskap. Eksempelvis har vi arrangert flaggermustur fra Stilla til Maridalsvannet. Tur- og aktivitetsskalenderen for Lillomarkas venner vitner om et spekter av aktiviteter som miljøtorg, fugletur, villblomsttur, historiefortelling for barn, insektjakt, kulturminnetiltak og sopptur. Lillomarkas venner bidrar også jevnlig med rydding og sikring av gjerder på Hestejordene.

Marstein framhever at deres arbeid

med marka bidrar til å sikre juridisk at folk ikke tar seg til rette. – Vi er ikke imot skiidrett og alpinsport, presiserer hun. – Men vi mener slik idrett ikke må gå på bekostning av helårsaktivitet i marka. Det siste året har Lillomarkas venner jobbet aktivt med å få kjørt opp flere skiløyper i terrenget utenom veier og lysløyper.

Videre jobber Lillomarkas venner med å ta vare på kulturminner i samarbeid med lokale historielag. Det er gitt ut et eget kart over kulturminnevern. Det kan fås kjøpt ved henvendelse til kart@lillomarka.no (Lillomarka orienteringslag). Marstein gir et eksempel på slike kulturminner. Det dreier seg om gamle skytterstillinger ved Setertjern på Solemskogen som man i senere tid har kunnet bringe mer klarhet i. Stillingene ble benyttet i en mindre trefning i 1716 da et av kavaleriene som sloss for den svenske krigerkongen Karl 12, ble stoppet her.

Ønsker flere medlemmer

Lillomarkas venner driver et viktig arbeid for lokalmiljøet. De ønsker seg gjerne flere medlemmer. De mener det er viktig at folk engasjerer seg. Naturområder er viktige på mange plan, særlig de som ligger nært tilgjengelige for store befolkningsgrupper. Interesserte finner mer informasjon på Lillomarkas venners Facebook-side og nettsted.

Restaurert myr ved Griseputten.
Foto: Grete Marstein